

Boros Imre: Ismét a hazai bérekr?l

2015 május 13. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

N? a munkaer? ázsiója és a bére is. Nem kell mindig a számunkra konyhakészre csomagolt, nyugati mantrákon csüngeni...

Máig él a neoliberális közgazdász- mantra, miszerint a béremelések gerjesztik az inflációt, bár manapság, amikor

vannak érezhet?, nem elinflált béremelések, és nincs infláció, kissé elcsendesült az igehirdet? kórus. Sajnos ez a gondolatfert?zés gyakran a hazai jobboldal egyes hangadóit is eléri, a mantra kitalálóinak legnagyobb örömére. Az epigonoknak pedig elég lenne gondolkodniuk azon, hogy a nálunk átlagos termelékenységi szintben elmaradó Lengyelországban miért tudnak magasabb bérszínvonalat megvalósítani, nem is beszélve a csehekr?l.

A hazainál jóval magasabb béreket fizetnek ezekben az országokban „inflációs” rém nélkül, stabil árszínvonallal. Evidenciaként elfogadhatjuk, hogy az uniós átlag hatvan–hatvanöt százalékának megfelel? termelékenységi szinthez nem az átlagos uniós bérszínvonal huszonöt–harminc százaléka dukálna. Érdemes megvizsgálni tehát, hogy hazánkban mivel magyarázható az alulfejlett bérszínvonal, és az ahhoz való szinte görcsös ragaszkodás.

Érdemes a vizsgálatot a rendszer-váltáskori gazdasági átalakítás körüli ügyekkel kezdeni. Közismert, hogy a rendszerváltó kerekasztali ellenzéknek nem volt koherens gazdaságpolitikai elképzelése, f?ként nem arról, hogy miként vezet az út az állami és szövetkezeti tulajdonból a magántulajdonon alapuló gazdaságba. A politikai hatalomból 1990-ben ideiglenesen kimaradt, de a gazdaságiban továbbra is nagyon er?sen jelen lév?, divatos neoliberális gondolatm?helyek kottáiból dolgoztak. Ezeket a volt állampárt „reformm?helyeiben” már egy évtizede csiszolgatták.

Az „elvek” gyakorlati kivitelez?i – f?ként a pénzügyi szektorban – akadály nélkül vették a rendszerváltást. F?bb üzeneteik: a fellendülést a külföldi t?kebehozataltól lehet várni; a t?ke oda megy, ahol kedvez? (ha lehet, nincs is) az adó; a t?ke becsalogatásához nagyon kedvez? hazai adottság az alacsony bér?, de jól teljesít?, képzett, fegyelmezett munkaer?; a t?ke nem szereti az er?s érdekképviseletet, a szakszervezeteket.

A gazdaság tulajdoni átalakítása történelmi léptékkel mérve szemvillanás alatt megtörtént e mantrák mentén, és halad tovább máig, legsúlyosabb következményével, az alacsony bérszínvonallal.

Az igazi felzárkóztató gazdasági fellendülésnek ez ma a f? akadálya.

A nyugati sajtó a magyar átalakulást viszont példaérték?nek, az átalakítókat pedig nagyszer? demokratáknak és reformereknek ismeri el. Kevésbé tör?dik azzal, hogy ennek a politikának az eredménye a szánalmasan alacsony bércsapda és maga a csaknem három évtizedes, stagnálásközeli gazdaság. Minden ennek felszámolására

irányuló kormányzati kísérletet pedig károsnak mutat be.

Emberi számítás szerint ott lehetne sokkal többet fizetni, ahol sokkal több értéket állítanak el?, ahol a bérköltség lényegében a nyugatival összehasonlítva bagó, ahol egy-egy munkaer?n havi két-háromezer eurót lehet keresni, és annak jó részét még adó el?tt ki is lehet vinni az országból. Ez minden kétséget kizáróan a multinacionális szektor, amelynek becsalogatásához oly hasznosak voltak a panelmantrák és máig túlél? mutációi.

El?bb rá lehet venni azonban az oroszlánokat a húsmentes táplálékra, mint a multikat a masszív béremelésre. A sorozatban kötött stratégiai megállapodások ezt a célt nem érik el, legfeljebb azt, hogy olcsó bérért és jókora munkahely-létesít? állami forrásokért tartják, esetleg néhány tízezerrel emelik a foglalkoztatást.

A hazai kis- és középvállalkozások adják azonban folyamatosan a foglalkoztatottak legnagyobb hányadát.

A szektor felkarolására szinte minden kormányzat ígéretet tett, de ezek sorozata inkább üres jókívánsághalmaz maradt. Itt van azonban az alult?késítettség, a magas adószint, s?t el?lük még a piac egy részét is elszerettették a multikkal.

A legnagyobb kárt a mez?gazdaság és az erre ráépül? élelmiszer-gazdaság szenvedte el, de a hazai kiskereskedelem is a szenved? felek sorait b?vítette. Ennek ellenére mégis a bérszínvonal dinamikus, ha nem is kirobbanó fejl?dését éppen ett?l a hazai kis- és középvállalkozói szektortól várhatjuk.

Ehhez azonban meg kellene szabadulni az idült, görcsös gazdaságpolitikai dogmáktól, amelyek egy egész kérdéssort generálnak. Miért ér egy-egy multinacionális, gyatrán fizetett munkahely húsz–harminc millió forint állami rásegítést, és miért nem érnek meg a kis- és közepes cégek munkahelyei legalább öt–tíz milliónyit? Miért nincs az állami munkahely-létesít? forrásokért nyílt verseny? Nem elgondolkoztató, hogy miközben a GDP el?állításában a hazánkban m?köd? multinacionális szektor meghatározó, az exportban pedig dönt? szerepet játszik, közben a vállalati nyereségekb?l származó költségvetési befizetésekben éppen a hazai kicsik és közepesek viszik a prímet?

Nem puszta szócséplés arról értekezni, hogy milyen gazdaságpolitikai veszélyekkel jár, ha a bankok a kis cégeknek kevesebbet hiteleznek, amikor a legtöbb hazai bank mérlegében a kicsik és közepesek csak néhány százalékkal szerepelnek, ahelyett, hogy felismernénk, hogy a külföldi tulajdonú bankokat nem f?zi tartós érdek ezekhez a kis cégekhez? Nem arról kellene inkább érdemben értekezni, hogy ez miért van így és miként kell megváltoztatni? Nem arra kellene törekedni, hogy az uniós források nagyobb része t?kepótlásként és ne hitelként jusson a cégeknek, és ennek megfelel?en megszervezni a források helyes felhasználásához a biztosítékokat, tanulva abból, hogy a hitelekkel kell? mennyiség? negatív tapasztalatot gy?jtöttek be f?ként a devizaalapú kölcsönökkel a hazai kis- és közepes cégek? Nem azon kellene gondolkodni, hogy miként nyitunk új és új piacokat bel- és külföldön a kis- és közepes cégeknek ahelyett, hogy azon aggódunk, hogy jó lesz-e a német konjunktúra, hogy fogynak-e a német autók?

Dinamikus bérfejl?dés ugyanis vagy a kis- és középvállalkozásoknál lesz – vagy csak nagyon szerény. Ha a kis- és közepesek tartós és érdemi állami rásegítésekkel, de képesek lesznek felvenni további háromszáz-ötszázezer embert, óhatatlanul emelkednek a bérek, mert keresett lesz a jó munkaer?.

A multik is kénytelenek lesznek emelni és az államnak is növekednek a bevételei, így több juthat bérekre, egyebek mellett az egészségügynek. N? a munkaer? ázsiója és a bére is. Az azonos méret? Csehországban sokkal er?sebb a hazai szektor, jobb a foglalkoztatási helyzet, és jóval magasabbak a bérek.

Nem kell mindig a számunkra konyhakészre csomagolt, nyugati mantrákon csüngeni.

magyarhirlap.hu – Boros Imre

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló